

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 „ — „
Negyedévre . 5 „ — „
Egy óra . . 1 „ 70 „
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Adóreform és választói jog.

Pécs, 1900. december 4.

A költségvetés általános vitájában tegnap a képviselőház egyik legfiatalabb tagja, Hegedüs Loránt figyelemreméltó beszédet mondott. Figyelemreméltó volt ez a beszéd nem azért, mert azt a szónok korának megfelelő fiatalos tüzzel mondta el, még kevésbé azért, mert ő a kereskedelemügyi miniszter fia, hanem azért, mert nem igyekezett leplezgetni az ország bajait, nem is tisztán az idők járását s a társadalmat okolta ezekért, hanem rámutatott az állami intézmények visszasságaira is, melyek megszüntetésével segíteni lehetne s dacára, hogy ez a segítség a kormány részéről késik, vagy egyáltalán kilátásba sem helyeztetik, a költségvetést mégis elfogadta.

Éles bonckés alá vette egész adózási rendszerünket s kimutatta, hogy fogyasztási adóink súlyos kritika alá esnek, mert megadóztatják a szegényosztály betevő falatját is s előidézik, hogy *Magyarországon kívül nincsen olyan földművelő ország, ahol a bus olyan drága volna, a nélkül, hogy a gazdák jól el tudnák adni állataikat.*

Kimutatta, hogy egyenes adóink a legnagyobb mértékben igazságtalanok; így kárhóztatta a házadó igazságtalanságát, amely épen az oly fontos nemzeti kulturmissziót teljesítő városokat sújtja; a kereseti adók egynemely fajáról meg épen azt konstataálta, hogy az adózók igazságtalan megterhelése mellett azok kivétele és beszédese pénzügyileg az államra nézve sem előnyösek. Beszélte az adóreformról, a melyet Széll Kálmán pénzügyminiszter korában már 1875-ben kifejtett az országgyűlésen s a mely 25 esztendő eltelte után is éppen olyan jövő zenéje, mint volt az 1875-iki pénzügyminiszteri expoé idejében.

Mindezek az előzmények persze arra készítettek volna egy ellenzéki képviselőt, hogy olyan kormányzati rendszert, amely ilyen viszonyokat eltűr és orvoslásukat egy negyed századon át csak ígérgeti, ne támogasson és költségvetését meg ne szavazza. De Hegedüs Loránt kormánypárti, tehát megszavazza. Az már kevésbé érthető, hogy mért kormánypárti, mikor ugyanazokat a bajokat, a kormánynak

ugyanazon mulasztását látja tiszta szemmel, a melyekkel az ellenzéki képviselők szokták megokolni ellenzéki álláspontjukat.

De nemcsak az ország közgazdasági helyzetét látja sötét szemüvegen Hegedüs Loránt, nemcsak az adóztatás terén lát nagymérvű könnyen orvosolható, de azért mégsem orvosolt visszasságokat, hanem a választási törvénnyel sincsen megelégedve. Kijelentette, hogy választási rendszerünk dacára annak a nagy és kézzelfogható haladásnak, amelyet a kuriai bíráskodásról szóló törvény mutat, még mindig elégtelen arra, hogy kettős célját megvalósíthassuk, a mely abban áll, hogy *egyrészt azok, kik már választási joggal bírnak, ezt mindig egyenlő szabadsággal és mindenütt egyforma hatálylyal gyakorolhassák, másrészt pedig, hogy bevélessenek az alkotmány sáncaiba mindazok, akik a magyar állameszmét megértik.*

Az előbbi cél megvalósítására *szükségnek tartja a titkos szavazás behozatalát*, különösen az állami és köztisztviselőkre való tekintetből, akik rendszerint „különös körülmények között gyakorolják választási jogukat“. A titkos szavazás által kívánja elérni, hogy a tisztviselők szabadabban mozoghassanak, hogy véleményük nyilvánításában politikai vesztegár alá ne helyezzek őket.

Az utóbbit *a cenzus leszállítása* által véli biztosíthatónak, bár az általános választási jog behozatalát ellenzi; pedig hát az a cél, mely után törekszik, hogy t. i. az alkotmány sáncaiba bevélessék, aki a magyar állameszmét megérti, tán mégis jobban lenne elérhető azáltal, ha minden magyarul írni-olvasni tudó polgár felruháztnék a választási jogosultsággal, mint ha ezt bármilyen cenzushoz kötjük, a mely semmiképen sem biztosítja a magyar állameszme szolgálatához szükséges értelmi fokot vagy jó akaratot.

De kérjük, ha Hegedüs Loránt sem a polgárok választási szabadságát nem látja biztosítva a mostani választási rendszer mellett, sem a népképviselőt igazi elvét nem tartja megvalósíthatónak a mostani igazságtalan cenzus mellett, a mely a népnek egész tömegeit zárja ki az alkotmány sáncaiból: mért támogatja azt a kormányt, amely oly görcsösen ragaszkodik a mostani választási rendszerhez, hogy

még a községekben való szavazást sem volt hajlandó koncedálni, hanem inkább rést tört a tiszta választás elvén a fuvardíjak és ellátási költségek törvényesítése által? Mire való volt akkor a választási reformot emlegetni s a kormány bevallott intencióival ellenkező intézkedéseket sürgetni?

Dicsékedve emlegette Hegedüs Loránt, hogy most a választások előtt sem fél választási reformról beszélni; pedig mi élünk a gyanuperrel, hogy épen a közleledő választások készítették az ifju honatyát a választási reformot illető nézeteinek elmondására; hadd olvassák a választókerületben a független polgárok is a képviselő ellenzéki izü beszédét. Ezzel bevágja az utját akármilyen ellenzéki jelöltnek, aki szintén a választási törvény reformját emlegeti, titkos szavazást és a választói jog kiterjesztését követeli.

Arról azonban gondoskodott az ifju szónok, hogy aztán képviselői működése további folyamán majd valahogy rá ne olvashassák most elmondott választási reform programját, mert ennek megvalósítására olyan terminust tűzött, a melyről maga sem hiszi, hogy egyhamar bekövetkezzék, mikor az egész választási reformot az adóreform megvalósítása után mondta keresztülviendőnek.

Az adóreform kísért már huszonöt esztendeje, kísérteti fog még egypár évtizedig; addig csak maradjon minden a mostani kerékvágásban; a kormány az ilyen terminustól nem ijed meg, a választók pedig örülhetnek képviselőjük demokrata reformprogramjának, habár annak még egy kicsit érne is kell, míg hozzáfog a megvalósításához.

Hirek.

Pécs, 1900. december 4.

Roraték.

Harang szava csendül meg a hajnali levegőben, az éj homálya még el sem oszlott s megindul az ájtatos hivek serege a templom felé, ahol lobogó gyertyalángok fénye mellett folyik az istenáldozat, emlékére annak a csodálatos istenembernek, aki közel kétezer éve megváltotta az emberiséget.

Száll, száll az emlékezet, mely keresztül hatol a multak ködén s elibénk állítja minden idők legnagyobb alakját, akit félelemmel ve-gyes tisztelettel említ más vallások népe is, hiszen nem szült nála különbet anyja.

A BÉKA!

A BÉKA boltos tisztelettel értesíti a t. hölgyközönséget, hogy raktáron vannak szép, ujdivatú női ruhaszövetek, flanellek, selymek, zephir és barchetek, továbbá vászon, kanavász és chiffonok.

Ágyterítők, függönyök, szőnyegek, selyem- és caschmír-paplanok és menyasszonyi kelengye. — Mójában áll tehát mindenkinek az őszi és téli saisonra szükségletét kevés pénzért a BÉKA-nál fedezni. **Irgalmasok-utca 10. Saját házban.**

— Nagy raktár **valódi angol férfi-szövetekben** a legújabb és legjobb minőségben. —

Jött mint az üstökös; hozott magával új tanokat, amelyek fogékony szívekre találtak, hirdette főleg az emberi törvényeket s megtanított a szeretetre. Oh, mert nagy szükség van arra még mai nap is. A gyűlölködés szelleme sokkal erősebb a földi hatalmáknál, ádáz tusák szállanak elő a multból, amelyeket testvér testvér ellen, nemzet saját vére ellen viv s ezeket csupán az a szelid, szeretetteljes tan tudta leküzdeni, melynek minden ígéje csak béke, megbocsájtás, kiegyenlítés az ellentéteknek.

Négyezer esztendőn keresztül várta a mester megérkezését az emberiség, jövetelének híre ott volt már a szívekben s amikor köztünk termett, kételkedés fogadta jöttét, mert a korszellem félt az átalakulásoktól s tartott tőle, hogy az új tan birodalmakat népeket sodor el, ha megtöri a vak sötétséget, mely a tudatlanság leplébe burkolva végezte nemzetek boldogításának munkáját.

Aztán feltűnt a csillag Betlehem jászola fölött s jöttek a napkeleti bölcsek, leróva hódolatukat egy csecsemő előtt, aki hivatva volt már parányi korában is, hogy évezredekre kiható alapját vesse meg egy vallásnak, mely azóta üldöztetés, elnyomás dacára is diadalmasan hódít a nagy mindenségben.

Ereje az erkölcs, a szeretet, alapja és erőssége mindennek; világossága a cáfolhatatlanság s az a nemzedékről-nemzedékre szálló varázs, mely diadalmas glóriával fonta körül két ezredéven át.

Hatezer esztendeje, hogy megigérték s régi szokásokhoz hiven már most kezd hozzá az ünnep megünnepléséhez a várakozás idejének. Az ur szolgálja viola ruhát ölt magára s úgy várja jövetelét a Messiásnak, aki emberré lett, hogy megváltsa az emberiséget.

A hitek pedig megkezdik hétfőtől kezdve a zarándokutát; kora hajnalban mennek misére, a sötétséget eloszlatja lámpájuk fénye épp úgy, amint eloszlatta a bizonytalanság homályát az égi világosság megérkezése.

Rorate coeli . . . hangzik szava az isten szolgájának s a harmatozó égi magasok megtermékenyítik a lelkeket a hit malasztjával, hiszen

Rég volt, hogy betelt az idők teljessége,
Angyalok hirdették embereknek: Béke!
Majd kétezer éve, hogy üres a jászol,
S betlehemi csillag te mégis sugárzol.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Vörösmartyról.

— Ünnepi beszéd. A Kath. Kőr Vörösmarty ünnepén mondta **Greksa Kázmér** dr. főgimnáziumi tanár. —
(Folytatás.)

E fényes eredmény nála nemcsak a tehetség, de alapos tanulmány eredménye is volt. Folkutatta a régi nyelvnek föld alá került kincseit, összeszedte a tájszólásoknak üde vadvirágait, birta korának teljes nyelvkészletét, figyelembe vette az ujitók szabályos termékeit; és ezekből a nyelv törvényeinek Révaytól szerzett ismeretével, a veleszületett töről való magyaros nyelvérzék biztos sugallatával, alkotó lángelméjével, költői képzeletgazdagságával teremtette meg káprázatosan szép magyar nyelvét, a mely szabályosság, hajlékonyság és únpompa tekintetében páratlanul áll irodalunkban.

Nyelvében valami kimondhatatlan finomság, kedvesség, báj és varázs ömlik el, a melyt inkább érezni, élvezni, mint megokolni lehet. S ez eredmény egyrészt roppant szógazdagságának, a melyet a régies, népies és irodalmi nyelv egész tárházából képes kimeríthetetlenül folyóvá tenni a fogalmaknak teljesen megfelelő, legkisebb árnyalatkülönbség mellett is teljesen ráillő jelentésben. Szókincsben sem Arany, sem Petőfi nem versenyezhet vele, csak Shakespeare állhat fölötte. Ezen kifejezései mindig keresetlenek, egyszerűek és

Napirend 1900. december hó 5-én.

Naptár: szerda, dec. 5. — Róm. kath.: Szabbasz. — Prot.: Szabbasz. — Gör. kel. (nov. 22.) Filemon. — Zsidó: Kislev 13. — Nap kél 7 óra 34 perckor; nyugszik 4 óra 8 perckor. — Hold kél délután 3 óra 10 perckor; nyugszik éjjel 3 óra 56 perckor.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: hűvös idő, helyenkint csapadék, később derülés várható.

Vásárügy rendezése tárgyában értekezlet a városházán 10 órakor.

Katonai utóállítás a Scholz-féle sörházban délelőtt 8 órakor.

Színház: »Traviata«; opera.

— **(A püspök adománya.)** *Hetyey* Sámuel megyéspüspök a Jogász Bandának tegnap délután száz koronát küldött abból az alkalomból, hogy a Jogász Banda a kat. kör Vörösmarty ünnepélyén oly nagy sikert aratott.

— **(Zenés mise.)** Folyó hó nyolcadikán, Mária szeplőtelen fogantatása napján az egyházi zeneegyesület instrumentális misét fog előadni a székesegyházban délelőtt kilenc órakor. A szombaton előadandó misét »Missa in hon. S. Josephi« címmel Carolus Greith komponálta. E mise, melyben az énekkarok s a zenekíséret karöltve tüntetik fel a komoly zene szépségeit, melyben úgy az egyiknek, mint a másiknak ugyancsak sok dolga akad, egyik a legjelesebb kompozícióknak e téren. Legközelebb különben bővebben s aposan fogjuk ismertetni e zeneművet, mely komoly tanulmányt igényel. Offertóriumra ez alkalommal szintén Greith-től énekelnek egy Ave Mariát, a mise elején, mikor a püspök bejön a templomba, az »Ecce sacerdos«-t éneklük, melyet szintén Greith irt, ez a jeles kompozítor. E zenés miséből tegnap délután öt órakor volt az első öszpróba a zenekarral a főreáliskolában. Első hallásra ez a mise valóban nagy készütséggel van megírva s a klasszikus zene kelleit feltaláljuk benne. A hatás eszközeit diszkrétül, csak a szigoruan megengedett határok között használja s mégis nagyon sok része hatás dolgában mesés. A frappáns fordulatok sohasem bántók, inkább elragadóan szépek s az ember bámulja a merészséget, mely mindazon által korlátokat nem lép át. Azt a sok szépséget, mi ebben a műben fel van halmozva, egyszeri hallásra nem igen lehet megjegyezni s ezért fogjuk a leg-

szokatlan, de helyes összetétel, jelentésváltozás miatt mindig az újság ingerével hatók és ékesek.

Nyelve mindenkor hajlékony, a fogalmakhoz simuló, megerőltetés nélkül szépen folyó és zenei. A ropogó kopják és kardok acélinak csörgését; a villogó, dörgő menynek dübörgését; a zivatart, mely »vijog, ordít, jajgat, sir és bömböl, fákat tép ki és hajókat tördel, életet fojt, vadat és embert öl«; a természet tüneményeit, a patak csörgését, a madarak csicsérgését, a csalogány panaszát (»Madárhangok«), az ábrándozó szerelmesek édes enyelgéseit, mind-mind pusztán a nyelv zenéjével, alliterációval, a különböző színű, terjedelmű és menetű szóknak művészi elhelyezésével képes fülünkbe varázsolni.

Mondatai kimérten, a részek teljesen arányos szimmetriájával, hullámzatosan hőmpölygő rythmussal elgörödülnek tova.

De nyelve főképen festői. A szemléleteseknek és az érzelemkifejezésnek összes eszközei rendelkezésére álltak. Ezekkel oly szindús képekben képes érzelmeit és gondolatait élénk idézni, hogy azokat mintegy megtestestülve szemeink előtt állni, mozogni látjuk. — Egyszer azt véljük, hogy tündérkertben járunk, melyben kedves szellemi lények társalognak velünk eddig föl nem hallotta hangokon; majd hallani véljük a véres csaták zaját, a romboló veszélyt; egy-egy pajzánabb jelenet után ismét hadi kürt riaszt fel andalodásunkból. (Vozáry).

A kellem, a báj ép úgy megtalálja húrjain a teljesen megfelelő hangokat, mint a

közelebb bővebben ismertetni olvasóinkkal e misét, hogy hallván azt, jobban megérthessék, mert tudvalevőleg klasszikus zenét csak úgy lehet igazán élvezni, ha megérti az ember, mindazonáltal a teljesen laikus is gyönyörködhetik benne, mert a széphez ő is ért s a klasszikus zene is szép, sőt első sorban szép. A főpróbát ezen miséből folyó hó hetedikén délután félöt órakor fogják megtartani ugyan-csak a főreáliskola mértani rajztermében.

— **(Az utolsó közgyűlés.)** A december hó bekövetkeztével vége felé közeledik a folyó év s ősi szokás szerint mindenki igyekszik, hogy amit lehet, azt még ez év folyamán végezze el, nehogy »hátralékba« találja az új esztendő, mely szintén megköveteli a magáét. A vármegye törvényhatósága is azon fáradozik, hogy elvégezze azt, amit lehet még ebben az évben s azért a folyó december hóban egy rendkívüli közgyűlést fog tartani, melynek pontos határideje eddig még nincs meghatározva, de hir szerint a december hó 17-dike és 26-dika közé eső napok valamelyikén fogják a közgyűlést megtartani.

— **(A karácsonyi vásár.)** A »Pécsi Jótékony Nőegylet« idei karácsonyi vására alkalmával két darab Singer-féle varrógép is került kisorsolásra. A kisorsoláshoz szükséges jegyek husz fillérért a Széchenyi-téren, a takarékpénztári épületben levő varrógépraktárban már előre most megszerezhetők. A varrógépek kisorsolása is a vásár délutánján, a tornacsarnokban történik. — Tekintettel az ilyen vásárok alkalmával lenni szokott tolongásra, annak elkerülése végett — a nőegylet elhatározta, hogy a vásárt folyó évi december huszonharmadikán délelőtt tizenegy órától fél egyig nyitva tartja, s ekkor az egész vásár berendezés egy korona belépti díj mellett megtekinthető, de akkor elárusítás még nem történik.

— **(Az »Irgalmas Rendház« adománya.** A »Pécsi Jótékony Nőegylet« elnökségének értesítése folytán mi is megirtuk, hogy az »Irgalmas Rendház« és *Pataky* Lucidus rendfőnök 15—15 koronát adományoztak a jótékony nőegylet népkonyhájá-

főnség és az erő. Gondoljunk csak a »Meren-gőhöz« c. költeménynek lágyan zsongó, rózsaszínű ködben uszó gyönyörű nyelvére:

Hova mereng el szép szemed világa,
Mi az, mit kétes távolban keressz?
Talán a mult idők setét világa,
Min a családás könnye rengedez?
Vagy a jövőnek holdas fátyolában
Ijesztő rémek képe jár feléd?
S nem bizhatol sorsodnak jóslatában!
Mert egyszer azt csalaton kereséd!

Vagy idézzük emléünkbe a »Hedvig«-nek lehelletünomságu nyelvét, azt a csodás lágyaságot és lengeséget, a mely az egészet előnti:

S ment az angyal. Hajnal nyílt utána,
Dal szövődött szárnya zajszeléből,
Dal, minőt a lélek hall magában
Éjein, ha boldog álma eljő,
S a nem ösmert tündérhon öléből
Legrejtettebb vágya visszhangzik.

Avagy tekintsük Szép Ilonka azon helyét, a melyben Ilonka halálát írja le költőnk. A letűnő emberi életet a hervadó virág képevel szemléltetni Homeros óta majd minden költő megkísérelte (Homer H. VIII. 306; Vergil Aen IX. 424, Ovid Metam X. 190.; Ariosto Orl. tur. XVIII. 193.; Volsir Henr. III. 215.; Zrinyi Szig. v. IX. 74.; Catullus XI. 6., LXII. 6.; Arany Told. sz. VI. 7.; Klopstock Mess. VIII.; Chateaubriand. XXIV); de oly megkapóan egyik sem írja le, mint Vörösmarty:

A rövid, de gyöttrő élet elmúlt
Szép Ilonka hervadt sir felé,
Hervadása liliumhullás volt,
Ártatlanság képe s bánaté.

vára. Mint most bennünket értesítenek, a rendház s a főnök adománya tizenöt-tizenöt forint, vagy is *harminc-harminc korona*.

— **(Csendőrségi szemle.)** Várbo-gyai *Bogyay* Vince csendőrszázados, pécsi szárnyparancsnok tegnap szemleuttra indult, hogy a parancsnoksága alatti baranyamegyei csendőröket és szakaszokat megvizsgálja,

— **(A népkönyha megnyitása.)** A Pécsi Jótékony Nőegylet népkönyháját — tekintettel a jelentkezők nagy számára s az idény előhaladtára, — az idén nem december tizenötödikén, hanem *december hó nyolcadikán* nyitja meg.

— **(Bizottsági tagválasztás.)** *Krasznay* Mihály, kir. tanácsos, a városi igazoló választmány elnöke, hirdetményben teszi közhírré, hogy a vasárnap lefolyt bizottsági tagválasztások ügyében panaszok vagy felszólalások tizenöt napig adhatók be a városi főjegyzőnél, mint a bizottság előadójánál, az igazoló választmányhoz címezve. Mint értesülünk, a harmadik kerületi választást meg fogják felebbezni.

— **(Sikkasztó házaspár.)** *Zierer* Nándor, volt pécsi pincér és felesége *Szegzár-don* voltak alkalmazva egy vendéglőben, honnan a minap egy csomó pénz elsikkasztása után megszöktek. A nyomozás rögtön megindulván utánuk, kitudt, hogy kocsin Pécsre jöttek. Sürgönyöztek hát az itteni rendőrségnek s a sikkasztó házaspárt épen akkor fogták el, mikor a budaikülvárosi vámhoz érkeztek. A csendőrök visszakísérték őket *Szegzár-dra*, hol most a bíróság folytatja ellenük az eljárást.

— **(Talált hulla.)** A kővágó-szőlősi országúton tegnap délelőtt arra járó emberek egy körülbelül 20—22 éves fiatalember hulláját találták meg. Nyomban értesítették a községi előljáróságot és a pécsi járás főszolgabírói hivatalát, ahonnan még tegnap délután *Forray* Valér tb. főszolgabíró és *Trixler* Rudolf dr. járásorvos a helyszínére utaztak. A megejtett vizsgálat folyamán kiderült, hogy a talált hulla *Lengl* József, mányoki születésű

De az erő és fönség is megtalálja a maga megkapó öltözetét:

Véred forrjon, mint az örvény árja,
Szemed égjen, mint az üstökös láng,
Húrod zengjen vérszél szilajabban
És keményen, mint a jég verése,
Oda lett az emberek vetése!

Vörösmartynak ez a mámorító szépségű nyelve Csongor és Tündéjében jut teljes kifejezésre, a melyet nyelv tekintetében sem a magyar, sem az idegen irodalomban költői tollából kikerült mű meg sem közelíthet, úgy, hogy Vörösmarty költői nyelvére méltán alkalmazhatjuk *Ábrányi* Emil e szép versét:

Pajzán s derűs vagy, mint nőink szeme;
Erős, szilárd, mint hőseink jelleme;

Gyöngéd vagy és lágy, mint menybolci kék.
Dörögni úgy tudsz, mint villámos ég.
Minden, mi fejbem, vagy szívben fakad,
Tőled nyer pompát, szindús szavakat,
Nagy eszme, érzés oly ragyogva hord,
Mint egy király az ünneplő bibort!

(Vége köv.)

és illetőségű iparos segéddel azonos. *Lengl* vándoruton volt s e közben egy utmellei csárdába tért be, hol egy fél liter pálinkát ivott meg, aztán folytatta útját, míg azon a helyen, ahol megtalálták, a sok pálinkától eszméletlenül összerogyott. A boncvizsgálat a halál okául *tüdőbénulást* állapított meg. A fiatal ember hulláját a községi költségén eltemették, miután a vizsgálat kétségtelenül megállapította, hogy *Lengl* József természetes halállal halt meg.

— **(Baleset a vasuti fűtőházban.)** A m. kir. államvasutak üszöghi fűtőházában tegnap baleset történt. *Gunderla* Antal fűtőházi munkás egy javítás végett ott álló kocsii tetején volt elfoglalva, midőn hirtelen megszédült s oly szerencsétlenül esett le, hogy fején erősebb zuzódást szenvedett s jobb fülkagylója meghasadt. Sérülései azonban szerencsére nem életveszélyesek s így lakására szállították ápolás végett. Mint az állomási előljáróság és a fűtőházi főnökség által megejtett vizsgálat kiderítette, *Gunderla* Antal balesetét saját vigyázatlansága okozta.

— **(Utóállítás.)** A vármegyei katonai rendes utóállító bizottság holnap, folyó hó ötödikén reggel nyolc órakor utóállítást tart a *Scholz* féle sörházban, az idén állítás köteles volt s a fősorozás s utóállításról elmaradt hadkötelesek számára.

— **(Kinevezés.)** A m. kir. pénzügyminiszter a pécsi m. kir. pénzügyigazgatóság-hoz *Sefcsik* József, beregszászi pénzügyi segédtitkárt pénzügyi titkárrá végleges minőségben kinevezte.

— **(Egy hadapródnövendék öngyilkossága.)** Tegnap este hat óra után jelentették telefonon a honvéhadapródiskolából a rendőrkapitányságnak, hogy ott öngyilkosság történt. Egy hadapródnövendék agyonlőtte magát. A rendőrség részéről *Sárkány* Ármin rendőrkapitány kiment a helyszínére *Kovács* Antal, ügyeletes rendőrbiztossal s konstataulta az öngyilkosságot. Az öngyilkos növendék *Ilosvay* Sándor; az iskola második tanfolyamát hallgatta s alig múlt tizenhatéves. Tegnap a délutáni előadás végeztével még jókedvűen társalgott társaival; majd szolgálati lövegyverét azzal vette magához, hogy meg fogja tisztítani. Ki is ment vele a folyosóra s bemenvén az árnyékszékbe, ott a fegyverből magára lőtt. A golyó mellébe furódott és szívét érvén, rögtön halálát okozta. A lövés zajára elősietett társai már holtan találták meg. Az öngyilkos hadapródnövendék *Ilosvay* Sándor, sepsi-szentgyörgyi ménestelepi kapitány fia. Jó tanuló volt s így egyáltalán nem tudják, mi vitte az öngyilkosságra. Holnap délután négy órakor fogják eltemetni.

— **(Adományok a népkönyhá-nak.)** A jótékony nőegylet népkönyhájára adakoztak: a pécsi kereskedelmi és iparkamara elnöke, *Littke* József 50 koronát; *Knapp* Józsefné 4 koronát és azonkívül élelmicikkeket.

— **(Gyermekehalál gondatlanság folytán.)** Nagy szerencsétlenség tör-

tént *Darázson* a *Karasica* partján levő patakmalomban. A molnárnak, *Wirth* Józsefnek felesége a mondott időben reggelit vitt férjének s ekkor magával vitte két gyermekét — egy nyolcéves leányt és hat éves fiút — is a malomba. Míg a szülők a felső-malomban elköltötték reggelijüket, a gyermekek lefutottak az alsómalomba és nézték, mint forog a malom kerék. De mivel a malom ezen helye — a főnnálló hatósági rendelet ellenére — nem volt a szükséges korláttal ellátva, a fiu beleesett a kerékverembe; a kerék a szerencsétlen fiút elkapta, kétszer-háromszor megforgatta s azután kidobta az alsómalomba. A leány jajveszékülésére a szülők hamar leiramodtak a felsőmalomból a helyszínére, de itt gyermekeket már szétzuzott fővel holtan találtak.

— **(Vadászat.)** Tegnapelőtt igen sikerült vadászat volt a bostai határban *Dobssay* István, városi közgyám vadászterületén, hol a honvédtisztikar nagy számmal s többen helybeli Nimródaink közül vettek részt a vadászaton. Terítékre lelőtt vad szép számmal került s a Nimródok az eredménynyel teljesen meg lehettek elégedve.

— **(Ellopott pénzesfők.)** Hőgyész községben vakmerő lopás történt a minap. Özv. *Heidinger* Jakabné, ottani lakosnő szatocs üzletéből a pénzesfőket fényes nappal elemelték, a benne volt 16 koronával együtt. A vakmerő lopást kóborcigányok követték el, kiket most keresnek.

— **(Jelentés a vizről.)** A Tettye vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: Folyó hó 4-én reggel hat órakor a tettyei viztartóban 692 kbm., az ellentartóban 485 köbméter viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 830 köbméternek találtatott.

— **(Ellopott lakodalmi pecsenye.)** *Kendős* József szentkúti lakos házában lakodalmra készültek a napokban, midőn az ünnepe napján arra a kellemetlen tapasztalatra jutottak, hogy a lakodalmi pecsenyét, hat darab hizott pulykát, valami enyveskező tolvaj a tyukólból elszerezte. Panaszt tettek az esetről a községi előljáróságnak, mely megindította ez ügyben a nyomozást, de a pulykák nyomát eddig nem sikerült még feltalálni.

— **(Pirománia.)** A kinek szenvedélye a gyujtogatás, azt szokták nevezni pirománusnak. Ilyen piromániában szenvedő ember *Csánk* Sándor, eszéki lakos is, aki azért gyujtogat, mert neki a tűz látása örömet, élvezetet okoz. Ez okból gyujtott fel *Bellyén* még a nyáron egy istállót, a mely gyujtogatás most derült ki reá. A gyujtogatót azonban nem lehetett letartóztatni, abból az egyszerű okból, mert már le van tartóztatva s az eszéki Törvényszék börtönében ül vizsgálati fogságban, szintén gyujtogatás miatt.

— **(Véres boszu.)** Véres boszut vett egy *Varga* Julianna nevű asszony *Viszló* községben *Balázs* Pálné, ottani lakoson. Megtámadta nevezettet az utcán és ott véresre verte. Az így okozott súlyos sebeket kívül azonban még súlyosabb következménye is lett a boszuállásnak, mert *Balázs* Pálné szíve alatt hordott magzatát idő előtt holtan szülte meg. A brutális boszut álló *Varga* Julis ellen most folyik a bírói vizsgálat.

— **(A szerelem áldozata.)** Valami csodás, kimondhatlanul melankolikus hangulat

Üzletemet véglegesen teloszlatom és a raktáromon levő összes árukat

VÉGELADÁS

utján teljesen kiárusítom.

Kiss Zsigmond

Pécsett, Széchenyi-tér Takarékpénztári palota.

Végeladás!!

üledik most kint a falusi fehér házikók zsin-delyes tetejei fölél, olyan borus, ködös valami, mely beleszáll a lelkekbe, s azoknak a vad-virágos mezőhöz, legelésző bárányokhoz s a csicsérgő pacsirta dalához szokott rusztikus embereknek ő maga borongós voltával szinte megbillenti a lelke egyensúlyát. Maguk sem tudják miért, de érzik, hogy apróbb, kicsinyes bánatuk mint nő meg elviselhetlenné lelkükben, ilyenkor télviz idején, mikor a szántóvető embernek nincs semmi dolga, nincs mi vigasztalja s ráér a maga buja-bánatának élni. S ez a ráérő, melankolikus hangulat ölt meg tegnap egy fiatal, alig tizenhatesztendős leányt, a kinek alig volt rá alapos oka, hogy megválják a rózsásnak ígérkező élettől s a halál forgó csontos karjai közé meneküljön. A má-lomi határban történt az eset, hogy *Horváth István* gazdálkodó leányát, halva találták meg az országuton. Megmérgezte magát gyufa-oldattal, s nehogy esetleg még idejében segítsenek rajta, messzire elment a maga falujától s ott itta meg a mérget. Hát erős volt a szándék a fiatal leányban, kinek — mint az egy hátrahagyott levélből kitűnt — a szerelmi bánat adta a kezébe a méreg poharat. Már ő szerelmi bánat-nak mondja, pedig mindössze csak az történt, hogy a kis leány összeszólalkozott kedvesével s a legény csupa hetykeségből vsárnap más leányt vitt a táncba. A szerencsétlen fiatal leány tragikus halála, általános részvétet keltett.

— (**Elfogott betörőbanda.**) Ilyenkor tél idején, mikor a rosszándéku emberek nem számíthatnak arra, hogy a falusi gazdák megyei munkára járnak, s így őrizetlen levén a ház tájéka, szabadon garázdálkodhatnak, ilyenkor meghúzzák magukat egy faluban s élvezik a nyáron szerzett lopott jószágokat. De ez aztán az az idő, a mikor legkönnyebben rajtuk lehet ütni, mert hát ezeknek az embereknek a háza körül a legnagyobb elővigyázat mellett is fordul elő valami gyanus dolog, mely szemet szur a hatóság éber embereinek. Ez a kellemetlenség érte a napokban *Frike Farkas* bandáját is, melyet a csendőröknek sikerült elfogniok. A banda tagjai *Frike Farkas* szilvási, *Fehér György* pécsi lakosok, ennek szeretője *Récsey Éva*, *Németh János* szászvári, *Zsiros György*, tamási és *Horváth Mihály*, pécsi lakosok. A jeles betörőket tegnap hozták be a pécsi kir. ügyészséghez, hol nyomban megkezdték ellenük a vizsgálatot, mely már eddig is kiderített annyit, hogy *Frike Farkas* lelkiismeretét nem kevesebb, mint *harminc* rendbeli betörés és lopás terheli. A bűnjelek, a melyeket a hatóság embereinek sikerült megszerezniök, éppen egy szekérre valót tesznek ki.

— (**Önkéntes tűzoltó-testületek bélyegmentessége.**) Az önkéntes tűzoltó-testületek okmányainak bélyegmentességét a m. kir. közigazgatási bíróság, tehát a legfelsőbb fórum állapította meg, midőn egy adott esetben kifolyólag ítéletében kimondotta a következőket: »Tekintettel arra, hogy az egyes községekben fennálló önkéntes tűzoltó-testületek minden nyereszkesedés kizárásával tisztán közjótékonyaság gyakorlása céljából fejtenek ki közhasznú működést, azok kétségkívül az 1869. évi t. c. 3. §-ában említett jótékony egyletek fogalma alá esnek, ekként (azokat) az idézett törvényszakasz értelmében megilleti a bélyegmentesség.

— (**Mikulás-ünnep.**) Csütörtökön lesz Miklós napja, mely nap különösen a gyermekeknek szokott örömet okozni, kik félve-örülve várják Mikulás ajándékait. Csütörtökön délelőtt 10 órakor a pécsi jótékony nőegylet ovodájában tartanak Mikulás-ünnepélyt a ki-

csinyek öröme, hol a nagy közönséget is szívesen látja a *Cseh Marianne*, alapítványi hölgy és az ovoda igazgatójának vezetése alatt, az ünnepély sikerén már most buzgólkodó rendezőség.

— (**Halálozás.**) Özv. *Majer Károlyné* szül. *Hiersch Anna*, életének 69-ik évében ma reggel meghalt. Temetése holnap (szerdán) délután 3 órakor lesz a Teréz-utca 12. számú házból a budaikülvárosi temetőben. Az engesztelő misét csütörtökön fél tíz órakor tartják lelkiüdvéért a székesegyházban. Az elhunytat két nővére és fivére, hireghi *Hiersch Károly*, nyugalmazott államtitkár, gyászolják.

— (**Borbála napja.**) A bányászok védszentje, Borbála emlékűnepe alkalmából a pécsi bányagazgatóságnál, valamint az összes tárnákban szünetelt ma a munka. Délelőtt tíz órakor Pécs-Bányatelepen, az ottani templomban ünnepi mise volt, melyen *Sztraka Ferenc* bányagazgató vezetése alatt a bányagazgatóság tisztviselői karának számos tagja megjelent. A bányászok teljes díszben, *Hesz János* bányagondnok vezetése alatt vettek részt a misén, melyet *Spiesz János* kanonok celebrált. Mise után *Kristóf*, bányatelepi plébános prédikációt tartott s azután az iskola épületében vilásreggelire gyűltek össze a tisztviselők és bányászok.

— (**Pénzhamisító család.**) Lapunk tegnap esti számában már bővebben megírtuk azt a pénzhamisítást, melynek elkövetésével *Kovács Mór* pécsi fényképész és családját, illetve nejét és fia *Kovács Károlyt* gyanúsítják. Hogy a Budapesten letartóztatott *Kovács Mórral* mi fog történni, vagyis Budapesten hagyják-e továbbra is, vagy pedig leszállítják Pécsre, azt eddig nem tudni még, ha azonban a vizsgálat azt deríti ki, hogy a bűncselekményt a gyanúsítottak itt követték el, akkor az új bűnvádi eljárás értelmében a szenzációs pénzhamisítási ügyet Pécssett, mint a bűncselekmény elkövetésének helyén, fogják letárgyalni. A Pécssett tegnap letartóztatott *Kovács Mórné* és fia *Kovács Károly* a pécsi kir. ügyészség fogházában vannak. Ügyükben védőügyvédjük, *Csigó János* szabadlábra való helyzetetésük iránt kérvényt nyújtott be a kir. ügyészséghez, mely azonban tekintettel arra, hogy a letartóztatottak szabadlábra helyezése nagyban megnehezíti a vizsgálatot, sőt a bűntény kiderítését könnyen meg is hiúsíthatja, a szabadlábra való helyzetés iránti kérelemnek elutasítását indítványozta a vizsgálóbírónál, kinek intézkedése ez ügyben holnapra várható.

— (**A legújabb kartel.**) Egy szaklap értesülése szerint az ujabban kötött kartelek száma megint megsaporodott egygyel. Azok, akik most álltak kartelbe, az osztrák és magyar gyufagyárosok. A megegyezés értelmében a gyufa árát 10—20 százalékkal emelik. Ez a kartel természetesen a kereskedőket s a nagyban vásárlókat sújtja, mert hát kicsinyben egy pakli gyufa ezentúl is egy krajcár marad. A kis fogyasztóra drágább csak akkor lesz, ha a gyufa dolgába az állam is beavatkozik s a gyufát monopólium tárgyává teszi.

— (**Vessett kutya garázdálkodása.**) *Herendy József*, kiskozári lakos jelentést tett tegnap a községi előljárásnál, hogy őt egy kutya megharapta, mely állítólag vessett volt. A kutyát, mely a faluban kóborolt, sikerült agyonlőni s most az állatorvosi bon-

colás fogja kideríteni, vajjon valóban veszett volt-e a kóbor eb, mely esetben a megharapott embert felszállítják a Pasteur-intézetbe.

— (**Kelengyét loptak.**) Furcsa história történt a minap Somogy községben. *Pisster Márton*, ottani lakos lakásába álkulcs-csal behatoltak s elvittek onnan egy csomó ágyneműt és ruhákat. A vizsgálat azután kiderítette, hogy a lopást a káros saját gyermekei, *Pisster József* és *Pisster Erzsébet* követték el; még pedig — mint bevallották — azért, mert az apjuk, mikor családi tűzhelyet alapítottak, nem adott nekik kelengyét. Már pedig szükségük volt erre s gondolták, ha az apjuk fukarságból nem ad nekik semmit, hát majd lopnak. És úgy is tettek. Tettükért azonban most a bíróság elé kerülnek.

— (**Felgyújtott szalmakazlak.**) Baán községben nagy tűz volt a minap. *Streiners Lázó*, ottani lakosnak a kertjében gyuladt ki egy szalmakazal s attól még három tüzet fogott s porrá égett. A tűz 600 forint körüli kárt okozott s mint a vizsgálat kiderítette, gyújtogatás okozta. Több gyanus embert le is tartóztattak, de ezek tagadják a gyújtogatást.

— (**Az új bankjegyek művészi rajza.**) Bankjegyen még sohasem volt annyi művészet, mint azokon a száz koronán felüli új bankjegyeken, a melyeket a jövő évben bocsát ki az osztrák bank. A bankjegyek tervére pályázatot hirdettek, a melynek föltételeit közli a hivatalos lap. — A pályázat föltételei megszabják a bankjegy nagyságát, a magyar és német oldal cimerrajzát és jegyszövegét s főleg sok művészi és plasztikus díszítést ír elő, hogy az utánzást ezzel is megnehezítse. A művészek eredeti nagyságban is kell, hogy elkészítsék tervüket, ne csak a szokásos nagyított formában. A jelítség tervek legkésőbb 1901. január 31-én déli tizenkét óráig kell benyújtani az osztrák-magyar bank bécsi iktatójában (I. Freyung 1., II. emelet.) Az első díj kétezer, a második ezerkétszáz, a harmadik nyolcszáz és a negyedik díj négyszáz korona. A díjazott tervek a bank tulajdonába mennek át. A többi tervre nézve a bank fenntartja a jogot, hogy azokat legföljebb kétszáz korona díjért megszerezze. — A kivitelre természetesen nem kötelezi magát, ellenben a nyertes művész köteles, hogy a bank által esetleg követelt módosításokat művén — legkésőbb 1901. május 15-éig végrehajtsa. A módosított terv benyújtása és átvétele után a nyertes művész négyezer korona külön tiszteletdíjat kap. A bíráló bizottság elnöke *Bilinszky lovag* bankkormányzó; tagjai: két főtanácsos, a vezértitkár és helyettese, a banknyomda igazgatója és helyettese, a magyar művész-szakértők: *Bencur Gyula*, a mesteriskola igazgatója és *Keleti Gusztáv*; osztrákok: *Éder József Mária dr.* udvari tanácsos Bécsben és *Klimt Gusztáv* akadémiai festő, a francia Grand prix nyertese és *Weyr Rudolf* tanár, továbbá *Bukovai Vlaho*, akadémiai festő (Zágráb) *Falat Julián* (Krakó) és *Hynais Adalbert* rektor (Prága). Ha egyenlők a szavazatok, az elnök dönt. A díjakat legkésőbb 1901 február első felében odaitélik és ekkorra határozni a tervek vásárlása dolgában is. A pályázati hirdetés lenyomatait a bank budapesti főintézete, a kiadóhivatal Bécsben s a zágrábi, prágai, krakói és lemergi fiókiintézetek szolgáltatják ki az érdeklődőknek.

— (**Meglopott bolgár kertészek.**) *Panassovics Mihály* és *Ressevics János*, Pécssett lakó bolgár kertészeknek a gerdei határban levő kertjében nagy lopás történt a minap. Elvittek onnan vagy százötven forint értékű zöldséget, paprikát és egyéb cikket. A károsok feljelentésére megindult vizsgálat most

kiderítette, hogy a lopást öt gerdei és egy rugásdi lakos követte el, kiknél az elloptott zöldségek nagyrésztét télire eltelve meg is találták. A tolvajokat feljelentették a bíróságnak.

— (Megtámadta a csendőrt.)

Kisköszeghen, a nagyvendéglőben táncmulatság volt. Tanc után 20—25 egyén az ivoba vonult, hol a többi között három, a kisköszeghi őrsőhöz tartozó csendőr is csendben iddógált. Az említett 20—25 egyén közül néhányan az ivóban iddógáló Wirth Imrével civodást kezdvén, széket ragadtak, hogy ezekkel Wirthet leűssék. Erre az egyik csendőr a civakodók közé ment hogy szétválassa őket. De Rozinger József és Schremm Antal — az utóbbi emberölés miatt több évi tegyházra volt ítélve és nem régen került ki abból — a csendőrré vetették magukat és melletten ragadták őt. A csendőr védekezés céljából gyorsan kardot rántott; mielőtt azonban használhatta volna, Schremm mind a két kezével megfogta a kard éles pengejét; de a csendőrnek mégis sikerült kardját Schremm kezéből kirantani és azzal megtámadójának balkezére hatalmas ütést mért. Schremm ezen ütés következtében balkeze fején súlyos sérülést szenvedett, ezenfelül súlyosan megsérült jobb kezének ujja is; mert midőn a csendőr a Schremm által kezében tartott élesre fent kardját kihuzta, az annak több ujját elvágta, úgy hogy Schremm ezen a kezén munkaképtelen lett. A szakaszparancsnokság által teljesített vizsgálat megállapította, hogy a csendőr szabályszerűen és jogszerűen járt el.

— (Dohány-csempészek.) Egyik este két gyanús alakkal találkozott a járőr a báttaszeki határban. Péri Mihály és a felesége, Novák Magdolna volt a két alak. Gyanúsak-

nak azért tűntek fel, mert a csendőrök láttára nagyon megrezzentek. Egy-egy batyu volt a hátukon. Persze a csendőrök gyakorlott szemével azonnal felismerte a pasasokat. Megvizsgálták butyraikat, hát az egyikben 10 klgr., a másikban 7 klgr. szűz-dohány volt. A dohányt elkobozták tőlük, a csempészeket pedig feljelentették a szegzárdi m. kir. pénzügyigazgatóságnál.

— (Kilincs-tolvajok.) A mióta a falun is megkezdődött a modernizálás s a derék földmivelő, gazdálkodó emberek a madzagra járó huzogató helyett vaskilincseket raknak a kapura meg a pitvar ajtajára, a fűkamrájuk ajtajára pedig retesz helyett holmi »patent« lakatokat akasztanak, azóta a nálunk városiaknál nem ritka kilincs-tolvajok is feltámadtak azoknál. Magyar Peterdről vesszük a hírt, hogy ott a közelmúlt napokban nem kevesebb, mint tíz kapu és pitvarajtó kilincset loptak el ismeretlen tettesek, a kiket most nyomoznak.

Művészet, irodalom.

⊙ **Két árva.** Zsufolt karzat, közepes földszint volt tegnap este jelen a színházban s a karzat tombolt kitérőseiben egy egy érzékenyebb, egy egy izgatottabb jelenés után s ilyen jelenés van elég a darabban, az egész abból áll; hat képet kell az embernek végignézni, míg a két árva sorsát biztosítja, addig tán nem is tudna elmenni a színházból, mert akaratlanul is érdeklődik az embert a két árva sorsa. A darab meséje füzetes regénybe illő rémmese, egyedüli mentsége, hogy

a vége szerencsés kimenetelű. Az ugynevezett »Deus ex machina« nem egyszer fordul benne elő s van benne oly dolog is, melyet az ember a darab legvégén nem ért meg, mert nincs indokolva. Legrokonzenvesebb szerepe Kende Paulának volt, a ki a vak Louist nagyon szép megjátszotta úgy, hogy a részvétet maga iránt teljesen fel tudta kelteni. Kapott is sok tapsot. *Jeszenszky Irén* is igen vonzó volt — sokan könyeztek vele is. *Delli Lajos* egész ambícióval s így nagy sikerrel adta a nyomorékot. *Szacsavay Sándor* a munkakerülők életfőzőfiáját mutatta be életűen. *Oláhné* nagyon visszataszító volt. Kisebb szerepeikben ki kell emelnünk *Agh Ilonát*, *Vágó Belát*, *Rajz Ödönt* s *Füredy Gusztávot*. *Németh* is megállta a helyét. *Simon Mariska* rövid jelenését igazán művésziül játszotta meg s külön dicséretet érdemel. (C.)

○ **Ki a legszebb?** A budapesti, »Magyar Színpad« szerkesztősége most a kassai közönséget szavaztatja meg az iránt, hogy ki náluk a legszebb színész? E szavazás azért érdekes, mert a pécsieknek régi ismerőse, Hunyady *Kőrösi* Luci, kapta eddig a legtöbb szavazatot. *Borbély* Sándor kedvelt komikus feleségére is sokan szavaztak s *Baróthy* Irma is kapott szavazatokat.

Közgazdaság.

□ **Birtokváltások.** A múlt évben a magyar birodalomban 499,615 birtokváltás történt, 105,000-el több, mint

Pártoljuk a helyi ipart!

A következő cégeket ajánljuk a t. közönség figyelmébe:

Ékszerész- és óras ipar.

ENGESZER Miklós Pécsen, Király-utca 6. Óras, ékszerész és ezüst-árak kereskedése és raktára.

WALLA Ferenc Pécsen, Kossuth Lajos-utca 4. sz. Óras és aranyműves.

Kárpitos és diszítő.

LEDERER M. jó hírnevű és szolid kárpitos üzletben szereshető csak be legjobban a legdivatosabb kárpitos munka.

Divat- és rövidáru.

ANGYAL Samu Pécsen, Király-utca 3. (Hajó szálloda) Legolcsóbb bevásárlási forrás ur-, női-, divat- és rövidáru szakban.

LEGUJABB látkepes levelezőlapok, rövid-, diszitm-, norinbergi és rőtös-árak legolcsóbban a Fecskénél. Schwarz Zsigmond Pécs, Király-utca 47.

Kefekötő ipar.

HOLECSEK Péter kefe- és ecset-készítő. Király-utca 26. sz.

Varrógép raktár.

OBETKÓ Zsigmond ajánlja varrógép-raktárát, ugyanintén varrógép javító-műhelyét. Ferenciek-u. 7.

Lakatos ipar.

MESTRITS Jenő Pécsen, Király-utca 38. Épület- és műlakatos. Specialista rácsmunkákban.

Ruházati ipar.

KESZ férfi ruha-áru. Legolcsóbb bevásárlási forrás »Első bécsi férfi- és gyermekruha-raktár« cég. Pécsen, Király-utca, városház-épület.

WEINLAGER József, Pécs, Ferenciek-utca 12. (Dr. Krasznay Miklós-féle ház.) Legizlésebb és legdivatosabb egyenrukákat és felszereléseket, úgy polgári öltözeteket készít a legolcsóbb áron.

Bádogos ipar.

ROMEISZ György Pécsen, Bádogos-üzlet és vízvezeték berendezési vállalat. Kossuth Lajos-utca 7. sz. Műhely: Sörház-utca 12.

TICHY Aladár fémárugyára, épület- és műbádogos- s vízvezetékfelszerelő-műhelye Pécsen, Jókai-(Kis)-tér 11. sz.

Ruha-festő.

SCHWARCZ Károly mű-ruhafestő és vegyi ruha-tisztító Pécsen, Mária-utca 39. sz.

Vízvezeték-szerelők.

ROMEISZ és Mestrits Pécs, Sörház-utca.

Fűszer- és gyarmatáru-kereskedés.

KERDL Lajos ezélt Berec Károly fűszer, bor, tea, rum, ásványviz- és csemege-kereskedése Pécsen, Király-utca 6. szám.

LEHNER Béla fűszer-, liszt-, gyarmat-, gyógyviz- és terménykereskedése Pécsen, Szigeti-országút 2. sz. A »Korona«-szálloda sarkán.

Asztalos ipar.

DINESZ György épület- és butor-asztalos Pécsen Kossuth Lajos-u. 11. Ugyanott butorraktár.

STEINER Gyula épület- és butorasztalos Teréz-utca 10. sz. Szolid munka. Olcsó árak.

Fényképészet.

MARTON István fényképész Pécsen. Műterem Ferenciek-utca 21.

Kőfaragó ipar.

SIREMLÉK a legnagyobb választékban és a legolcsóbb árak mellett csakis Ifj. Vogl Jánosnál kaphatók. Pécsen, vásártér.

Mulatóhelyek.

AZ »OTTHON« kávéházban minden vasárnap és csütörtökön katonazene. Hétfőn, szerdán és pénteken Ifj. Kőrösi Gyula, kedden és szombaton Rác Guszti és Somogyi Zsigmond zenekara működik.

BEDŐ-kávéházban és a Secessió sörözőben naponként Rác Guszti és Farkas Sándor zeneestélye.

ROYAL kávéházban minden kedden, szombaton és vasárnap cigányzene.

DOLLINGER András. Hétféjedelem szálloda. Minden csütörtökön és vasárnap cigányzene.

SZIGETHY Ede »Zöld koszorú«-hoz címzett vendéglője Munkácsy-utca 12. Elismert jó konyha. Kitűnő pécsi és szegzárdi borok.

NADOR-kávéházban naponként Garai Ferkó közkedvelt zenekara zeneestélyt rendez. Kitűnő Cserta és Schönherr-féle borok.

Élelmezés.

COPF János sütődéje Pécsen, Kossuth Lajos-u. 18.

DONNER József lisztkereskedő Pécsen, Kossuth Lajos-utca 10.

OROSZY Sándor udvari cukrász. Pécs—Kaposvár. Cukorka, torta- és sütemény-különlegességek.

SCHEDIVY Ferenc sütődéje Király- és Flórián-utca sarkán.

Zsinog- és kötéláru ipar.

GIPSZ József belv. országút 47. szám. Kender és sodronykötelek, tornaszerek, hinták, hálók, malombevederek, függőágyak, gazdasági kötéláruk raktáron tartatnak.

Szék-készítő.

RAMBUSZK Jakab szalma-, nád- és fodrász-székek készítője. Kossuth Lajos-utca 15.

még 1897-ben. A birtokváltás az esetek tulajdonképpeni részében ez évben is szerződés által történt, de míg az ilyen birtokváltások ujabban évről-évre csökkennek, sajnos, a végrehajtás által történt birtokváltások száma egyre emelkedik. Az esetek száma 1898 óta 1900-ig növekedett. Az összes birtokváltás pénzürtéke 8804 millió koronát tett ki, kerek 200 millióval többet, mint 1891-ben. 1899-ben szerződés által 499.7, végrehajtás által 358, haláleset következtében 265.2 millió korona értékű ingatlan cserélt gazdát.

A „Turul“ cigarettára hüvely legfinomabb valamennyi gyártmány között, az egészségre nem ártalmas. Különlegessége, hogy **a cigaretta egyszer meggyújtva, minden szívás nélkül is egyenletesen végig ég**, teljesen szagtalan és tiszta anyagánál fogva az egészségre ártalmatlan.

100 darab 36 fillér.

Kapható minden tőzsdén és minden jobb kereskedésben.

Pécsett Engel Lajos utóda

könyv és papirkereskedésében,
postán bérmentve küldve

2000 drb 7 korona
5000 „ 15 „

Folyószám 64. Idénybérlet 64. Páosr bérlet.

Nemzeti színház.

Ma, szerdán, december 5-én:

Traviata.

Verdi nagy operája.

Személyek:

Valery Violetta	Csurgai Adél
Bervoix Flóra	Szekula Sárika
Anina	Szirmay Olga
Germond Alfréd	Kozma Pista
Germond György	Mezey Andor
Caston	Delli Lajos

Holnap, csütörtökön, december 6-án:

Aranykakas.

Életkép.

Péntek: Tékozló apa.
Szombat: Kuldusdiák.

Pécs szab. kir. város meteorológiai állomása jegyzetei.

1900. december 4. délután 2 órakor.
Barometer (redukált) = 767.4 mm. (stüledő).
Hőmérsék = 3.0 °C.
 > maximuma: 4.5 °C
 > minimuma: 1.6 °C
Párányomás: 4.8 mm.
Relatív nedvesség: 85.
Felhőzet: 10° Cum. Str. S. W.
Szélirány s erő: N. E. 1.
Csapadék 24 órai: 0.4 mm. ●
Hűvös, borult idő várható havazással.

Dr. Ozirer.

TÁVIRATOK.

— **Koronaőr választás.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A törvényhozás mindkét háza az új koronaőr megválasztása céljából ma tartotta együttes ülését, melyre számos főrendiházi tag és

képviselő diszmagyarban, vagy egyenruhában jelent meg. A kormány tagjai a beteg honvédelmi miniszter kivételével teljes számban jelen voltak. Az elnöki emelvényen jobbról **Csáky Albin** gróf, a főrendiház elnöke, balról **Percel Dezső**, a képviselőház elnöke foglaltak helyet. Jelen voltak **Császka György** kalocsai érsek, **Fircák Gyula** munkácsi gör. kath. püspök, **Khuen-Héderváry Károly** horvát bán diszben, **Wekerle Sándor**, **Szapáry Gyula**, **Apponyi** szalonkában.

Pontban 10 órakor **Csáky Albin** gróf megnyitja az ülést s megemlíti, hogy az együttes ülést **Szlávy József** halálával megüresedett koronaöri méltóság betöltése tette szükségessé.

Szell Kálmán erre bemutatta a királyi kéziratot, melyet **Molnár Antal** képviselőházi jegyző olvasott fel s a melyben a király a koronaöri méltóságra **Széchenyi Béla** grófot, **Jósika Samu** bárót, **Podmanický Géza** bárót és **Karap Ferencet** jelölte ki. **Csáky Albin** gróf erre az ülést tíz percre felfüggesztette.

Ujból megnyitván az ülést, a jobboldalon zajosan éltetik **Széchenyi** Bélát, a néppárt **Jósika Samu** nevét kiáltja és névszerinti szavazást kér. **Percel Dezső** képviselőházi elnök erre a házszabályokra hivatkozva kijelenti, hogy névszerinti szavazás csak úgy lett volna elrendelhető, ha azt a jelenlevők egyharmada előzetesen kéri. A többség **Széchenyi** mellett nyilatkozván, **Széchenyi Béla** grófot megválasztott koronaörnek kijelenti s ezzel a jelenvoltak zajos éljenzése között az ülést felfüggesztette.

Szell Kálmán erre áthajtatott Budára jelentést tenni a királynak a választásról és fél 12 óra volt mire visszatért a jelentéssel, hogy a király a választást megerősítette. Az éljenzéssel vett jelentés tudomásul vétele után **Percel Dezső** az ülést az eskütétel utánig ismét felfüggesztette. mire valamennyien a várba hajtottak, a hol nagyteremben **Széchenyi Béla** gróf érces hangon letette a koronaöri esküt.

Délután fél 2-kor **Csáky Albin** gróf ujból megnyitván az ülést, jelenti, hogy az új koronaőr letette a hivatalos esküt, mire **Széchenyi Béla** gróf megköszönte megválasztását.

A jegyzőkönyv hitelesítése után az ülés végetért.

— **A kalocsai érsek üdvözlése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) **Császka György** kalocsai érseket mai hetvenötödik születésnapja alkalmából számosan üdvözölték, köztük **Helyey Sámuel** pécsi püspök is.

— **A Népszínház gyászja.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) **Csatai Zsófi**, a népszínház kiváló komikáját, ki tegnap délután mellrákban meghalt, ma helyezték lakásán ravatalra. Diszes ércoporsóban fekszik, melyet számos koszorú borít. A népszínház igazgatósága ma délután **Halmos** polgármesternél járt, hogy a színház halottja számára diszszirhelyet kérjen, hová holnap délután fogják eltemetni.

— **Öngyilkos bölcsészethallgató.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) **Mátéffy Vilmos** bölcsészethallgató ma reggel bérkocsiba ült és Budára hajtatott. Onnét visszatérve, midőn kocsija a Margithid közepén haladt, revolverrel agyonlőtte magát. A durranástól a ló megvadult s a kocsit felfordította. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

— **A Percel-család újabb gyászja.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) **Percel Elemér**, a Ludovika-akadémia növendékét, **Percel tábornok** fiát, ki tegnap szíven lőtte magát, ma helyezték ravatalra. Öngyilkosságának oka, hogy az utóbbi időben a tanulásban visszamaradt, s ezért elüljárói megintették, a mi a tulérzékeny ifjút a halálba kergette.

— **Sub auspiciis regis.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A budapesti egyetemen ma ünnepséggel avatták fel tudorokká „sub auspiciis regis“ **Schiller Bódog** joghallgatót és **Schatz Róbert** orvostanhallgatót. A királyt **Zsilinszky** államtitkár képviselte.

Szerkesztői üzenet.

M. B. (Dárda.) Becses levelét ma reggel vettük s mivel más forrásból már tegnap este megjelent lapunkban irtunk az estélyről, különben szép tudósítását köszönettel félretettük.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV **PLEININGER FERENC**
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

A ki mer, az nyer!

Figyelj!

Senki ne vegyen addig,
míg meg nem tekintette

STARK BENEDEK FIA cég

a „GÓLYÁHOZ“ címzett üzletét,
ahol mindenki a legjutányosabb árak mellett legszebb és legdivatosabb árukat u. m.
Ruhaszövetet, barchet, vászon-árut, valamint divatos
női, gyermek-felöltőt meg nem tekintette.

Különös nagy választék

a legfinomabb perzsa és szmirna szőnyegekben, valamint függöny és ágyterítőkből.

SENSATIO!

UJDONSÁG!

Háztartásban nélkülözhetlen! — Hölgyeknek új találmány!
A kor legújabb találmánya a

Simplex műhímző-készülék,

mely minden államban szabadalmazva lett. Minden családi varrógép ezen készülék segítségével egy másodperc letelte után a tolozár kicserélése által kifogástalanul működő hímző műtűmő-géppé átalakítható. A legszebb fényűzési hímzések és műtűmő munkák készíthetők ezen készülék segítségével gyorsabban, könnyebben és szebben, mint azelőtt.

Ingyenoktatás a saját hímzőiskolában: ára bámulatos olcsó, csak hét korona, mely áron a készüléken kívül egy keret-minta bekezdett hímzéssel (tálcakendő) és egy használati utasítás, mely dobozban van, foglaltatik. — Kapható az Osztrák Magyar Monarchia minden jobb varrógép-üzletében, valamint a készítőnél:

Löwinger József
varrógép gyári raktára

Bpest, VII., Erzsébet-körút 19.

Csak a fenti védjeggyel valódi.
A készülék leírása ingyen és bérmentve.

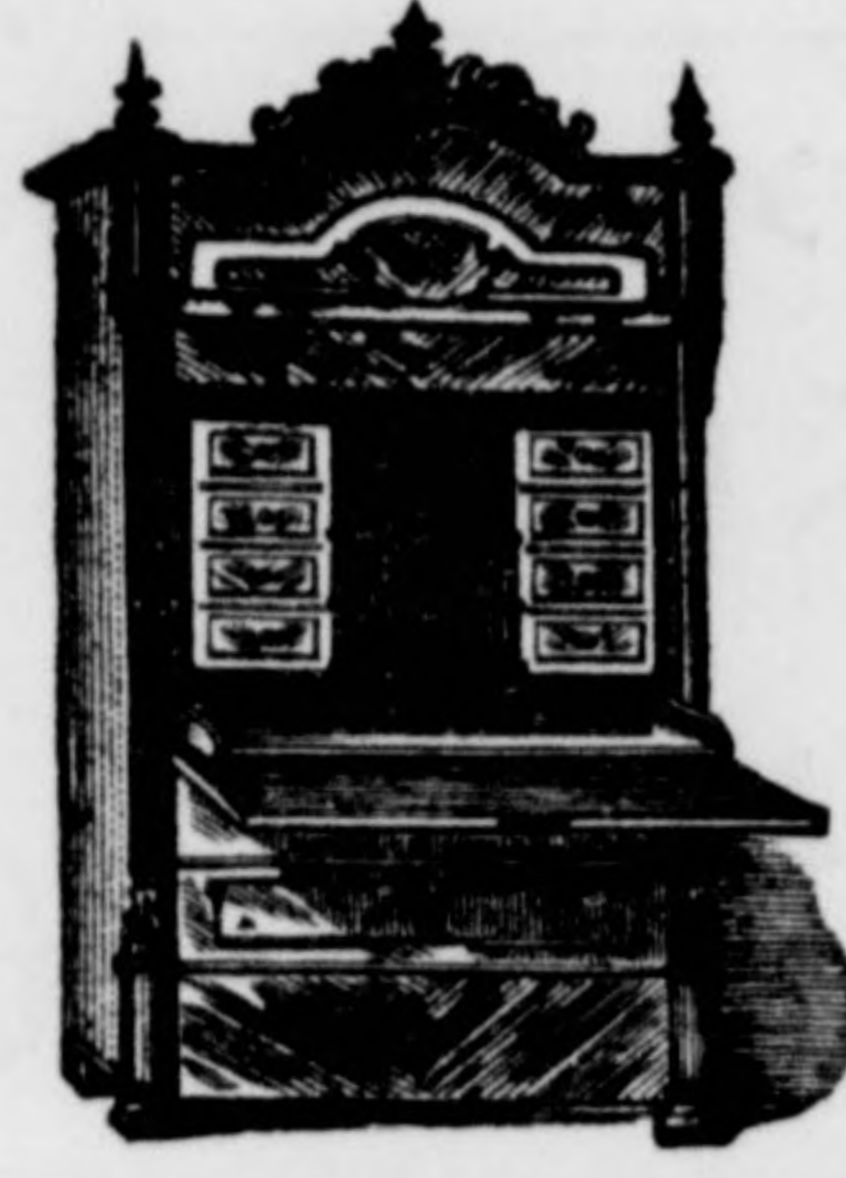
Ugyanitt legjobb Singer varrógépek jutányos áron kaphatók.

Képviselek mindenütt kerestetnek.

GÉCZY JÓZSEF épület- és butor-asztalos.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint helyben, **Kert-utca 16. számú** saját házamban jól berendezett

asztalos-műhelyt

nyitottam, hol minden az asztalos-szakmába vágó munkát, ugymint **épület-, butor-, templom- és bolt-berendezéseket** a legújabb stilben olcsón és pontosan készítek.

Javításokat gyorsan és pontosan, olcsó árak mellett elvállalok. **Konyhaberendezések** mindig készletben kaphatók.

Árverési hirdetmény.

Melylyel **IVÁNYI község** képviselőtestületének 11/kgy. 1900. számú határozata folytán közhírré tétetik, hogy ezen község határabeli

vadászati jog

1901. évi augusztus hó 1-től számitandó 6 évre 1900. évi december hó 18-án délelőtti 11 órakor Sellyén a község ház tanácsstermében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe adatni fog.

Kikiáltási ár évi bér 500 korona.

Az árverési és bérleti feltételek Sellyén a körjegyzői irodában betekintheők. Kelt Iványi, 1900. évi november hó 28. napján.

Szücs Károly

körjegyző.

Kiss Sámuel

biró.

Dr. Kriegl József

valódi angol

tannochinin-pomádéja

megakadályozza a hajnak és szakálnak korai kihullását és megőszülését s elősegíti annak növést.

Before.

3 korona

előleges beküldése után egy tégelylyel portó és költségmentesen küld

Chief-Office 48, Brixon-Road, London, SW.

Az utalvány így címezendő:

Thierry A. gyógyszerész balsam-gyára

2. Pregrada Rohits-Sauerbrunn mellett.

After.

Nagyban vevőknek tetemes árengedmény.

Pécs város és vidéke gazdaasszonyainak

a kellő helyen való takarekossága valódi művészet, állítja

KÖSZL JÁNOSNÉ kereskedő-cég

PÉCSETT, (Irgalmasok utcája 24. sz.) a „fehér kakas“-hoz.

Ezen cég ajánl **igen olcsón**, míg a készlet tart:

- 1 kg. kávé nyersen 1 frt 12 krért
- 1 » » » Ma-nilla minőség, Cuba és Ceylon csak — 1 » 36 »
- 1 kg. gyöngykávé — 1 » 50 »
- 1 » Cubakávé finom 1 » 60 »
- 1 » » » legfin. 1 » 80 »
- 1 » Mocca » arabiai 1 » 80 »
- 1 » Arany Jáva kávé 1 » 80 »
- 1 » legf. pörkölt » 1 » 50 »

Pécs város és környékének közönsége hogy tudja még, hogy mily olcsó és jó kávé árul Köszl, ha nem hirdeti?

- A szesz és pálinka árának nagy adója dacára, míg a készlet tart, minden versenyen felül, eddig még nem létező árakon ajánl:
- 1 liter jó rumot — — — 50 krért.
- 1 » finom és igen erős, zamatos rumot theához — — — 90 »
- 1 palack Tipp-Topp nevű rumot, mely minden versenyen felül áll, 0.35 literes 50 kr., 0.7 literes 1 frt. — **Egyedüli el-árusítás a »fehér kakas«-nál.**

- 1 liter legfinomabb **jamalkai rum** — 2 frt.
- Cognac** — 0.35 liter 55 kr., 0.7 liter 1 frt.
- Thea**, finom, 10 deka csak — — 40 kr.
- Legfinomabb **orosz karaván thea** 10 deka — — — 80 kr.
- Cukor**, leipnik—lundenburgi, — 1 kg. 44 kr.
- » » » kocka 1 » 46 kr.
- Porcukor**, saját őrlés 1 kg. — — 48 kr.
- Liszt 00**, kilója csak — — — 14 kr.

1 kg. padló-lakk, 2 óra alatt tökéletesen szárad, nincs szaga, a legjobb s legszebb áru, csak 80 kr.

Továbbá **mindenféle fűszer-áru a legjobb minőségben** és a **legolcsóbb áron** szerezhető itt be.

Szives pártfogást kér,

teljes tisztelettel

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan elküldetnek.

Köszl Jánosné.

Elegáns hajtó-kocsi

nikkelezett tartólánczczal,
hozzávaló

szánnal és száncsengővel
jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Felső-haviboldogasszony-u. 42. sz.
alatti házban

egy bolthelyiség
szép utcza lakással

együtt azonnal kiadó.

Bővebbet a „Nádor“-kávéházban.

Pécs belváros Király-utca 36.
számu házban

egy tágas bolthelyiség

3 ajtóval, jelenleg fűszer-üzlet, lakással
együtt a jövő május 1-ére bérbeadandó.

Látképes levelező-lapok.

Pécs városa és környéke legszebb ré-
szeiről felvett és legszebben elkészített
látképes levelező-lapok 10 darab
20 kr.

Schönwald R.-nél

Király-utca, városház-épület.

CSIHÁLEK SÁNDOR

kárpitos- és diszitő-üzlete

Pécsett, Király-utca 34. sz.

*Ajánlja raktáron lévő nagy választéku
kárpitozott butorait.*

Diszitéseket izlésesen és jutányos áron készít.

Pécsi kölcsönös segélyző-egylet

(Pécs, Király-utca 23. sz. saját ház.)

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, miként az előjegyzések a pécsi kölcsönös se-
gélyző-egylet XXXVI. évtársulatának törzsrészevényeire a mai nappal kezdetüket vették s e célból az alá-
írási ívek az intézet helyiségeiben a rendes hivatalos órák alatt (vasárnapokat és ünnepnapokat kivéve) d. e. 9-12 óráig
kitéve vannak.

Az ujonnan keletkező 1901. évi 36 évtársulat, épp úgy mint a korábbi harmincöt évtársulat: 6 évre terjed s így
az egy-egy részletre megállapított 1 korona betét 6 éven át fizetendő. A befizetések emez új évtársulatra 1901. évi ja-
nuár 2 án kezdődnek s a második hét végeig azaz: 1901. évi január hó 12-ig teljesíthetők anélkül, hogy az alapszabá-
lyokban megállapított késedelmi pótlékokat az egyheti mulasztásért fizetni kellene. A törzsrészevények a 6 évi ciklusra
egyszerre is befizethetők, s ez esetben egy-egy törzsrészevény után — a 6 évre megjáró 312 korona helyett 276 ko-
rona fizetendő.

Az előjegyzés alkalmával minden egyes aláírt törzsrészevény után 2 korona beíratási díj lesz fizetve.

Az aláírók, tekintet nélkül a jegyzett törzsrészevények számára, az intézet rendes tagjai — részvényesei lesznek s ezért
köztük — hat év letelte után — a megfelelő kamat s az elért összes tiszta nyeresemény, a jegyzett törzsrészevénynek arányában
teljes mértékben jut elosztásra.

A pécsi kölcsönös segélyző egylet tagjainak, további rendelkezésig magánköltévére és a hatodik vagyis
utolsó évtársulat elélegkenti visszafizetésénél a rendes leszámolási időig 6%-ot, váltó, kötvény, kezi-zálog, jelzálog és folyó-számla
kölcsönöknél pedig 6 $\frac{1}{2}$ %-ot számíti.

elfogad rendes takarékbetéteket is

(2 koronától bármily magas összegig)

s eme betéteket, rendes körülmények között ha kisebb összegekről szólnak, kivánatra, felmondás nélkül, nagyobb összegeket
pedig, a lehető legrövidebb felmondási idő igénybevételével fizeti vissza;

s az ily takarékbetétek után 4 $\frac{1}{2}$ % kamatot fizet.

A betétek után kivetett 10% tőke kamatadót a betevők megterhelése nélkül az intézet maga
fedezzi.

A vidéken lakó egyesületi tagok s ügyfelek által teljesítendő befizetések megkönnyítése költségmen-
tesítése, valamint a részükre kiutaltványozandó összegeknek előnyösen való megküldése céljából a pécsi kölcsönös segélyző-egy-
letnek giro számlája van az osztrák-magyar banknál és chek-számlája a m. kir. postatakarék pénztárnál, mely
utóbbi számlára szóló befizetési lapok egyszerű felkeres-re, bárkinek is megküldve lesznek.

Mindennemű üzletközlésekre vonatkozó, vagy más egyéb felvilágosítással az intézet vezérigazgatója mindenkor
legnagyobb készséggel szolgál s ugyancsak nála, illetve az intézet helyiségeiben, megszerezhetők az egyesület alapszabályai
is, akár személyesen, akár levél útján kívántatnának.

Kelt a pécsi kölcsönös segélyző-egylet 1900. évi november 28-án tartott igazgatósági üléséből.

KINDL JÓZSEF

vezérigazgató.